

jaar terug te betalen. In de loop van dat jaar wordt de gouden standaard opgeheven. De geleende FL. 1000 gulden, vroeger een vast gewicht aan goud vertegenwoordigende, komt nu niet langer hiermede overeen. Het goud, dat men dan voor FL. 1000 gulden kan kopen zal veel minder zijn, naarmate de gulden in waarde is gedaald. In het algemeen komt devaluatie hierop neer, dat de onkosten die een bedrijf heeft in de vorm van huren, rentelasten van schulden, enz. in goud uitgedrukt dalen, terwijl de opbrengst van de producten, in papiergeld uitgedrukt stijgt. Het gevolg hiervan is dat er een verhoging van de kostprijs, waardoor het vermogen om op de wereldmarkt te concurreren toeneemt.

De waardevermindering van het geld draagt zeker het hare ertoe bij, de verstoorte rentabiliteit van het kapitaal te herstellen. In hoeverre dit voldoende is, is niet te overzien. Zeker is, dat het herstellen van de rentabiliteit gepaard gaat met vergroting van de uitbuiting en onteigening van bepaalde groepen kapitalisten.

Deze uiteenzetting is een poging om ertoe bij te dragen, de experimenten op het gebied van het geldwesen te kunnen volgen.

P.I.C.

PERSDIENST VAN DE GROEP VAN
INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.
Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds groter verhouding en telkens diepere ontwrichting van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit-hongering zijn prijsgegeven.

De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten wilken de arbeiders in den strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTENTEN te verwesenlijken.

De groepen van Internationale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewustzijn der arbeiders. Daarom plaatsen ze zich tegenover de liberale politiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze:

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HAN-
DEN VAN DE BEDRIJFS-
ORGANISATIES!

Zevende Jaargang No: 5.
April 1934 No: 1.

STELLINGEN over het BOLSJEWISME.

I. De beteekenis van het bolsjewisme.

1. De Sowjet-economie en de Sowjet-staat vormen een afgerond geheel dat aan het bolsjewisme een directe maatschappelijke beteekenis heeft verleend. De bolsjewistische beweging heeft zich met de 3e internationale langs internationale weg een werktuig verschafft, dat dient om de arbeidersbeweging te besturen en te beïnvloeden. Het bolsjewisme heeft zijn theoretische en tactische richtlijnen in het "Leninisme" vastgelegd. Is de bolsjewistische theorie nu voor het tijdperk van het imperialisme en de proletarische revolutie het pasklaar gemaakte Marxisme, zooals Stalin zegt; is het dus ook de spil van de internationale revolutionaire klassebeweging van het proletariaat?

2. Het bolsjewisme heeft zijn gunstige internationale reputatie in de proletarische klassebeweging gekregen, ten eerste door zijn consequente politiek van de internationale revolutionaire strijd tegen de wereldoorlog 1914 - 1918, ten tweede door de Russische revolutie van 1917. Zijn wereldhistorische beteekenis is daarin gelegen, dat het onder de steeds consequente leiding van Lenin altijd de actuele problemen van de Russische revolutie heeft begrepen; terwijl het zich met de bolsjewistische partij een werktuig heeft verschafft, waarmee het die problemen praktisch op kan lossen. De aanpassing van het bolsjewisme aan de vraagstukken die de revolutie stelde, die door een twintigjarige, moeizame en rechtlijnige ontwikkeling ontstond, werd met behulp van het inzicht in de fundamentele klassevraagstukken van de revolutie bereikt.

3. De vraag, of het met succes vervullen van zijn eigen taak het bolsjewisme in staat stelt en het recht geeft om theoretisch en tactisch en organisatorisch de internationale proletarische revolutie te

leiden en zijn vraagstukken op te lossen, is de vraag naar de maatschappelijke grondslagen en voorwaarden van de Russische revolutie eenerszijds - het vraagstuk van de internationale proletarische revolutie in de grootkapitalistische landen anderszijds.

II. De voorwaarden van de Russische revolutie.

4. Zijn ligging tusschen Europa en Azië was beslissend voor het karakter van de Russische maatschappij. Terwijl reeds in het eind van de middeleeuwen de meer ontwikkelde productiekrachten en de sterkere internationale positie van West-Europa het begin van een organische handelskapitalistische ontwikkeling in Rusland vernietigde, schied de politieke overmacht van de Oost-Aziatische despotische rijken de grondslagen van het absolutistische staatsbestel van het Russische rijk. Rusland lag op deze wijze niet alleen geografisch, maar stond ook economisch en politiek tusschen twee werelddeelen in, waar verschillende productiewijzen en politieke stelsels op zijn bodem op een eigenaardige manier met elkaar versmolten.

5. De dubbelzinnige internationale positie van Rusland heeft niet alleen op zijn verre verleden, maar ook op de probleemstelling van zijn revolutie in de eerste twee decennia van de 20e eeuw een beslissende invloed gehad. Het kapitalistische stelsel heeft in het tijdperk van het opkomende imperialisme twee tegengestelde, maar sterk met elkaar verweven centra geschapen: het hoogkapitalistische centrum van de actieve imperialistische opbloei in het sterk geïndustrialiseerde gebied van West-Europa en Noord-Amerika, en het koloniale centrum van de passieve imperialistische uitplundering in de Oost-Aziatische landbouwgebieden. Daardoor komt de klassenbedreiging van het wereldimperialisme uit deze beide centra voort; het steunpunt van de internationale proletarische revolutie ligt in het West-Europeesche en Noord-Amerikaansche gebied van het hoogkapitalisme. Het steunpunt van de nationale boerenrevolutie ligt in de Oost-Aziatische landbouwgebieden. In Rusland, dat zich in het kruispunt van de invloedssferen van deze beide wereldimperialistische centra bevond, doorkruisten de strekkingen van deze beide revoluties elkaar.

6. De Russische productiewijze was een combinatie van de achterlijke Aziatische landbouwproductie en de moderne Europeesche industrie-huishouding. De lijfeigenschap was voor de overgrote moederheid der Russische boeren praktische blijven voortbestaan. Het aarzeloze begin van een kapitalistische landbouwproductie kon daardoor niet tot ontwikkeling komen. Het veroorzaakte slechts een verval van het Russische dorp, dat aan een onbeschrijflijke ellende ten prooi viel, zonder dat het de boeren van de bodem, die hon niet meer voedde, vrijmaakte. De Russische landbouwhuishouding, die vijfde van de Russische bevolking en meer dan de helft van de totale Russische productie omvatte, was tot 1917 een door kapitalistische elementen doorkruiste feodale productiewijze. De Russische industrie was het land opgedrongen door het Czaren-dom, dat voor alles bij de vervaardiging van zijn logorbohoeften onafhankelijk van het buitenland wilde zijn. Weliswaar trad dit staatskapitalisme

direct als massaproductie in het leven, maar toch kende het geen loonarbeid, omdat de grondslagen - een ontwikkelde huisindustrie en het begin van de vorming van een klasse van "vrije arbeiders" - ontbraken.

Het was lijfeigenschap-kapitalisme en het heeft tot 1917 in het uitbetalingstelsel der loonen, in de inkwartiering van de arbeiders in kazernes, in de sociale wetgeving en in andere verschijnselen belangrijke resten van deze eigenschap bewaard. Het Russische proletariaat vertoonde daardoor niet alleen een gevoelig gebrek aan technische rijpheid, het was in hoge mate analfabeet en voor een zeer groot gedeelte direct of indirect aan het dorp gebonden. In vele takken van industrie waren de arbeiders boeren - seizoenarbeiders die niet blijvend aan de stad waren gebonden. De Russische industriële economie was tot aan de revolutie van 1917 een door feodale elementen doorkruiste kapitalistische productiewijze. Feodale landbouwproductie en kapitalistische industrieproductie hadden zich dus over en weer op elkaars terrein begeven en waren samen tot één productiesysteem vergroeid, dat noch door feodale economische principes kon worden beheerscht, noch de grondslag voor een zelfstandige ontwikkeling van de kapitalistische elementen vormde.

7. Economisch was de Russische revolutie voor de taak gesteld: ten eerste het verkapte landbouw-feodalisme en de nog bestaande uitbuiting der boeren als lijfeigenen op te heffen, de landbouw te industrialiseeren en onder de voorwaarden van de moderne warenproductie te plaatsen; ten tweede de onbepaalde vorming van een klasse van werkelijk "vrije arbeiders" mogelijk te maken en de industriële ontwikkeling van alle feodale ketenen te verlossen. De economische vraagstukken van de Russische revolutie waren dus in grote trekken vraagstukken van de burgerlijke revolutie.

8. Op dit fundament verhief zich de staat van het czaristische absolutisme. Het bestaan van deze staat berustte op het overwicht tusschen de beide bezittende klassen in Rusland, die geen van beiden in staat waren, de andere te verdringen. Terwijl het Russische kapitalisme de economische ruggegraat van de absolute czarenstaat vormde, was de grondbezittende feodale adel zijn politieke steun. "Grondwet", kiesrecht" noch "autonomie" konden de politieke rechteloosheid van alle klassen van de czarenstaat wiens heerschermethoden tengevolge van de economische achterlijkheid van het land een mengsel van Europeesch absolutisme en Oost-Aziatisch despotisme vormden, verhullen.

9. Politiek was de Russische revolutie voor de taak gesteld, de absolute staat te vermorzeelen, de bevoorrechtiging van de feodale adel als "eerste stand" op te heffen, een regeringsvorm en een staatsmachine te scheppen, die de oplossing van de economische taak van de revolutie politiek verzekerden. De politieke vraagstukken van de Russische revolutie waren dus in volkomen overeenstemming met zijn economische voorwaarden - de vraagstukken van de burgerlijke revolutie.

leiden en zijn vraagstukken op te lossen, is de vraag naar de maatschappelijke grondslagen en voorwaarden van de Russische revolutie eenerszijds - het vraagstuk van de internationale proletarische revolutie in de grootkapitalistische landen anderszijds.

II. De voorwaarden van de Russische revolutie.

4. Zijn ligging tusschen Europa en Azië was beslissend voor het karakter van de Russische maatschappij. Terwijl reeds in het eind van de middeleeuwen de meer ontwikkelde productiekrachten en de sterkere internationale positie van West-Europa het begin van een organische handelskapitalistische ontwikkeling in Rusland vernietigde, schiep de politieke overmacht van de Oost-Aziatische despotische rijken de grondslagen van het absolutistische staatsbestel van het Russische rijk. Rusland lag op deze wijze niet alleen geografisch, maar stond ook economisch en politiek tusschen twee werelddeelen in, waar verschillende productiewijzen en politieke stelsels op zijn bodem op een eigenaardige manier met elkaar versmolten.

5. De dubbelzinnige internationale positie van Rusland heeft niet alleen op zijn verre verleden, maar ook op de probleemstelling van zijn revolutie in de eerste twee decennia van de 20e eeuw een beslissende invloed gehad. Het kapitalistische stelsel heeft in het tijdperk van het opkomende imperialisme twee tegengestelde, maar sterk met elkaar verweven centra geschapen: het hoogkapitalistische centrum van de actieve imperialistische opbloei in het sterk geïndustrialiseerde gebied van West-Europa en Noord-Amerika, en het koloniale centrum van de passieve imperialistische uitplundering in de Oost-Aziatische landbouwgebieden. Daardoor komt de klassebedreiging van het wereldimperialisme uit deze beide centra voort; het steunpunt van de internationale proletarische revolutie ligt in het West-Europeesche en Noord-Amerikaansche gebied van het hoogkapitalisme. Het steunpunt van de nationale boerenrevolutie ligt in de Oost-Aziatische landbouwgebieden. In Rusland, dat zich in het kruispunt van de invloedssferen van deze beide wereldimperialistische centra bevond, doorkruisten de strekkingen van deze beide revoluties elkaar.

6. De Russische productiewijze was een combinatie van de achterlijke Aziatische landbouwproductie en de moderne Europeesche industrie-huishouding. De lijfeigenschap was voor de overgrote meerderheid der Russische boeren praktisch blijven voortbestaan. Het aarzeloze begin van een kapitalistische landbouwproductie kon daardoor niet tpt ontwikkeling komen. Het veroorzaakte slechts een verval van het Russische dorp, dat aan een onbeschrijflijke ellende ten prooi viel, zonder dat het de boeren van de bodem, die hen niet meer voedde, vrijmaakte. De Russische landbouwhuishouding, die vijfde van de Russische bevolking en meer dan de helft van de totale Russische productie omvatte, was tot 1917 een door kapitalistische elementen doorkruiste feodale productiewijze. De Russische industrie was het land opgedrongen door het Ozaardom, dat vóór alles bij de verwaardiging van zijn logorbochten onafhankelijk van het buitenland wilde zijn. Weliswaar trad dit staatskapitalisme

direct als massaproductie in het leven, maar toch kende het geen loonarbeid, omdat de grondslagen - een ontwikkelde huisindustrie en het begin van de vorming van een klasse van "vrije arbeiders" - ontbraken. Het was lijfeigenschap-kapitalisme en het heeft tot 1917 in het uitbetalingstelsel der loonen, in de inkwartiering van de arbeiders in kazernes, in de sociale wetgeving en in andere verschijnselen belangrijke resten van deze eigenschap bewaard. Het Russische proletariaat vertoonde daardoor niet alleen een gevoelig gebrek aan technische rijkheid, het was in hoge mate analfabeet en voor een zeer groot gedeelte direct of indirect aan het dorp gebonden. In vele takken van industrie waren de arbeiders boeren - seizoenarbeiders die niet blijvend aan de stad waren gebonden. De Russische industriële economie was tot aan de revolutie van 1917 een door feodale elementen doorkruiste kapitalistische productiewijze. Feodale landbouwproductie en kapitalistische industrieproductie hadden zich dus over en weer op elkaars terrein begeven en waren samen tot een productiesysteem vergroeid, dat noch door feodale economische principes kon worden beheerscht, noch de grondslag voor een zelfstandige ontwikkeling van de kapitalistische elementen vormde.

7. Economisch was de Russische revolutie voor de taak gesteld: ten eerste het verkapte landbouw-feodalisme en de nog bestaande uitbuiting der boeren als lijfeigenen op te heffen, de landbouw te industrialiseeren en onder de voorwaarden van de moderne warenproductie te plaatsen; ten tweede de onbepaalde vorming van een klasse van werkelijk "vrije arbeiders" mogelijk te maken en de industriële ontwikkeling van alle feodale ketenen te verlossen. De economische vraagstukken van de Russische revolutie waren dus in groote trekken vraagstukken van de burgerlijke revolutie.

8. Op dit fundament verhief zich de staat van het ozaristische absolutisme. Het bestaan van deze staat berustte op het ovenwicht tusschen de beide bezittende klassen in Rusland, die geen van beiden in staat waren, de andere te verdringen. Terwijl het Russische kapitalisme de economische ruggegraat van de absolute ozaarstaat vormde, was de grondbezittende feodale adel zijn politieke steun. "Grondwet", kiesrecht" noch "autonomie" konden de politieke rechteloosheid van alle klassen van de ozaarstaat wiens heerscheramethoden tongevolge van de economische achterlijkheid van het land een mengsel van Europeesch absolutisme en Oost-Aziatisch despotisme vormden, verhullen.

9. Politiek was de Russische revolutie voor de taak gesteld, de absolute staat te vormzelen, de bevoorrechtiging van de feodale adel als "eerste stand" op te heffen, een regeringsvorm en een staatsmachine te scheppen, die de oplossing van de economische taak van de revolutie politiek verzokorden; de politieke vraagstukken van de Russische revolutie waren dus in volkomen overeenstemming met zijn economische voorwaarden - de vraagstukken van de burgerlijke revolutie.

III. De klassengroepering van de Russische revolutie.

10. De Russische revolutie was - in overeenstemming met de eigenaardige vermenging van kapitalistische en feodale elementen in de maatschappij - voor samengestelde en ingewikkelde opgaven gesteld.

Hij verschilde in wezen even volslagen van ~~het Russische~~ de klassieke burgerlijke revolutie, als de maatschappij van het Russische absolutisme in het begin van de 20ste eeuw van bijvoorbeeld het Franse absolutisme van de 17de eeuw verschilde.

11. Dit verschil - dat uit het ongelijkscoortige economische fundament voortvloeit - kwam politiek het duidelijkst tot uitdrukking in de verhouding van de verschillende klassen in Rusland onder het czaristische stelsel voor de revolutie. Gezien volgens hun economisch klassebelang moesten alle Russische klassen volslagen vijanden van het czarisme zijn. In de praktische politiek waren ze het echter niet alleen in verschillende mate, ze waren het ook met geheel verschillende doelstellingen en wilsrichtingen.

12. De feodale adel streed feitelijk alleen voor de uitbreiding van zijn invloed op de absolute staat, die hij als zoodanig beslist wilde behouden, om zijn privileges te beschermen.

13. De bourgeoisie, die numeriek zwak, politiek onzelfstandig en door het protectionisme van de staat vaak direct aan het czarisme gebonden was, is meermalen van politieke houding veranderd. In de Dekabristenbeweging van 1825 deed hij zijn eerste en eenige aanval op het absolutistische stelsel. Tijdens de terroristenbeweging van de Narodniki in de zeventiger en tachtiger jaren ondersteunde hij de revolutionaire beweging passief, teneinde de druk op het czarisme te vergroten. Tot aan de Octobergevechten van 1905 wilde hij ook aan de revolutionaire stakingsstrijd de rol opdringen van druk uitoefenen op het absolutistische regime. Zijn doel was al niet meer het ter zijde stellen, maar het hervormen van het czarisme. Na de Octobergevechten van 1905 ging hij in de parlementaire periode van 1906 tot het voorjaar van 1917 tot een politiek van directe verstandhouding met het czarisme over. Tenslotte kwam de Russische bourgeoisie - uit angst voor de gevolgen van de revolutionaire strijd van de proletarische en boerenmassa's - tijdens de Kornilow-putsch, die de macht van de ozaar weer moest herstellen, tot onvoorwaardelijke politieke overgave aan de czaristische reactie. Hij werd contra-revolutionair, reeds voordat de taak van zijn eigen revolutie was volbracht. Het eerste klassenmerk van de Russische revolutie is dus het feit, dat hij als burgerlijke revolutie niet alleen zonder, maar recht tegen de bourgeoisie in moest worden voltrokken. Daardoor onderging zijn heel politiek karakter een principiële wijziging.

14. De boeren werden - in overeenstemming met hun enorme meerderheid - tot die sociale laag, die, althans passief, de Russische revolutie besliste.

De minder talrijke kapitalistische midden- en grootboeren stonden weliswaar een kleinburgerlijke, liberalistische politiek voor, maar het overwegende aantal hongerlijdende en geknechte kleinboeren werd met elementair geweld op de weg naar de gewelddadige onteigening van de feodale grond en bodem gedrongen. Niet in staat zijnde een zelfstandige klassenpolitiek te voeren, werden de Russische boeren steeds door andere klassengroeperingen op sleeptouw genomen. Tot aan Februari 1917 hadden ze, zij het ook slechts onder het herhaalde uitbarsten van kleine opstanden, het over het geheel onbeweeglijke fundament van het czarisme gevormd. Door hun plumpe onbeweeglijkheid en hun achterlijkheid, mislukte de revolutie van 1905. In 1917 maakten ze een eind aan het czarisme, dat hen in het leger tot groote sociale eenheden had samengevoegd, door, van hun kant passief, de oorlogsvoering lam te leggen. Doordat ze in het verdere verloop van de revolutie, door hun primitieve maar onweerstaanbare opstand in het dorp het grootgrondbezit uitroelden, schieden ze de voorwaarden voor de overwinning van de bolsjewistische revolutie, die zich in de jaren van de burgeroorlog alleen door hun verdere actieve hulp kon handhaven.

15. Het Russische proletariaat bezat ondanks zijn achterlijkheid, dank zij de meedeogenloze school van de verbonden czaristische en kapitalistische onderdrukking groote strijdkracht. Het wierp zich met taale volharding in de strijd voor de Russische burgerlijke revolutie en werd zijn scherpste en betrouwbaarste wapen. Doordat al zijn kleine acties door de botsing met het czarisme tot revolutionaire acties werden, ontwikkelde zich een primitief klassenbewustzijn, dat zich ten dele in de acties van de strijd van 1917, maar voor alles in de eenvoudige overname van vitale bedrijven tot de hoogte van een subjectief communistisch streven verhief.

16. De kleinburgerlijke intelligentie speelde een bijzondere rol in de Russische revolutie. Stoffelijk en geestelijk in hun vrijheid ondraaglijk belemmerd, in haar beroeps carrière bemoeilijkt, was zij aan de meest vooruitstrevende denkbeelden van het Europeesche willen geschoold. Daardoor bevonden de beste krachten onder de Russische intellectuelen zich ook in de voorste rijen van de revolutionaire beweging en drukten door hun leiding hun kleinburgerlijk Jacobijnsch stempel op hem. De Russische sociaaldemocratische beweging met zijn leidende ploeg van beroepsrevolutionairen is voor alles een revolutionair-kleinburgerlijke partij.

17. Voor het volbrengen van de taak van de Russische revolutie door de klassen, was een bijzondere groepering van de krachten gegeven. De reusachtige boerenmassa's vormden zijn passief fundament, de bij hen vergeleken kleinere, maar revolutionair strijdbare proletarische massa vormde zijn actief strijdwapen, de kleine laag van revolutionaire intellectuelen verhief zich tot het leidende hoofd van de revolutie.

18. Deze klassenstructuur van de Russische revolutie was het noodzakelijke gevolg van de klassengroepering van de czaristische absolutistische maatschappij, die door de absolutistische zelfstandige

staat politiek werd beheerscht en waarvan de over en weer politiek ont-rechte bezittende klassen, - de feodale adel en de bourgeoisie - de fun-damenten vormden. De eigenaardige opgave, het voltrekken van de burger-lijke revolutie zonder en tegen de bourgeoisie was het gevolg van de noodzakelijkheid om teneinde de val van het czarisme te bewerkstelligen, de elementaire belangenstrijd van het proletariaat en de boeren te ont-keten en tegelijkertijd de bestaande feodale en kapitalistische uit-buitingsvormen te vernietigen. De Russische boerenmassa's hadden wat hun aantal betreft de revolutionnaire taak alleen kunnen volbrengen, maar ze waren daar politiek niet toe in staat, daar ze hun klassebelang alleen konden verwezenlijken, door zich aan de leiding van een andere klassegroep te onderwerpen, die tot op zekere hoogte bepaalde in welke mate de belangen van de boeren worden vervuld. De Russische arbeiders ontwikkelden in 1917 het begin van een zelfstandige communistische klassepolitiek, maar de maatschappelijke voorwaarden voor hun overwin-ning ontbraken, ~~zeker~~ omdat een overwinning van de proletarische revolu-tie tegelijk de overwinning over de boeren had moeten zijn. Dat was voor de tienmillioen proletariërs van Rusland onmogelijk. Zee werden ze evenals de boeren aan de leiding van een niet organisch met hun belangen verbonden intellectueelen-klasse overgeleverd.

19. Het scheppen van de leidersorganisatie van de Russische revo-lutie en het uitbouwen van de hiernoe in overeenstemming zijnde tactiek is de verdienste van de bolsjewiki. Ze hebben de revolutie mogelijk gemaakt, door het scheppen van een zij het op op den duur niet te hand-haven eenheid, tusschen de voor het privaatsbestrijdende boerenmassa's en de voor het communisme wordtelende arbeiders en de bereikte resul-taten verzekerd door de tegengestelde belangengroeperingen der boeren en arbeiders met de band van hun ijeren partijdictatuur samen te binden. De bolsjewiki vormen de leiderspartij der revolutionnaire Kleinburger-lijke intellectueelen van Rusland, die de historische taak, het aanpassen van de Russische revolutie aan de geschiedenis, steunend op de door hen vereenigde burgerlijk-revolutionnaire boerenmassa en proletarisch-revolu-tionnaire arbeidersklasse volbracht.

IV. Het woen van het bolsjewisme

20. Het bolsjewisme vertoont alle woenlijke karaktertrekken van de burgerlijk revolutionnaire politiek, echter verbeterd door het van het Marxisme overgenomen inzicht in de bewegingswetten van de maatschappe-lijke klassen. Lenins gezegde: "De revolutionnaire sociaaldemocratie is de aan de massa verbonden Jacobijn" - is meer dan een uitorlijke vergelij-king. Het drukt veelmeer de inwendige technisch-politieke karaktervor-wantschap aan de revolutionnaire beweging van het Kleinburgerdom der Fransche revolutie uit.

21. Het grondbeginsal van de bolsjewistische politiek is Jacobijnisch. Machtsverovering en machtsuitoefening door de organisatie. De leidraad voor de groote politieke plannen en hun uitvoering door middel van

Omgekeerd buite het bolsjewisme ieder nieuw denkbeeld dat onder de massa's post vatte uit, zelfs als het in flagrante tegenspraak met de politieke beginsalen van het partijprogram was. Het kon dat, om-dat het er hem slechts opaan kwam, de massa's onvoorwaardelijk voor zijn politiek te winnen. Het moest dat, omdat deze massa's zelf - arbeiders en boeren - tegenstrijdige belangen en een volkomen onontwikkeld klasse-bewustzijn hadden. Juist daarom echter uit zich in de tactische methode van het bolsjewisme zijn gebondenheid aan revolutionnaire- b u r g e r - l i j k e politiek; het is diens methode die het gebruikt.

V. Richtlijnen van de bolsjewistische politiek

26. De doelstelling die de grondslag van het bolsjewisme vormt, is de omverwerping van het czaristische stelsel. Hij is, daar hij tegen het absolutisme is gericht, van een revolutionnaire- b u r g e r l i j k karakter. De strijd om de lijn van de tactiek van de Russische sociaal-democratie is aan deze doelstelling onderworpen. In deze strijd vormt het bolsjewisme zijn methoden en zijn leuzen.

27. Het was de historische taak van het bolsjewisme, de opstanden van het proletariaat en van de boerenmassa's, die een totaal verschillen-de maatschappelijke basis hadden, door middel van zijn leiderstaatic tot een gemeenschappelijke actie tegen de feodale staat aaneen te koppelen. Het moest de boerenopstand - de burgerlijk revolutionnaire beweging bij het begin van de ontwikkeling van de burgerlijke maatschappij - tot een actie uit een stuk samenvoegen. Het kon dit slechts, door een breed opgezette strategie, bestaande in het uitbuiten van de meest uiteenlopende klassenbewegingen.

28. Deze opportunistische strategie begint met de bereidheid om de kleinste scheuren in het vijandige kamp te benutten. Dienovereen-komstig begroet Lenin de eene keer de liberale grootgrondbezitters als de "bondgenooten van morgen" terwijl hij een andere keer voor de onder-steuning der papen, die zich vanwege hun materiele achteruitstelling tegen de regering keerden, opkwam. Evenzoo was hij bereid de religi-euze sacen te steunen, die door het czarisme vervolgd werden.

29. De klaarheid van de tactiek van Lenin komt ondertusschen daarin tot uiting, dat hij in de eerste plaats als gevolg van de ervaringen van 1905, het vraagstuk van de "bondgenooten der revolutie" op de juiste grondslag plaatst, door zich steeds scherper tegen alle compromissen met de beslist kapitalistische groepen te keeren, en de politiek van "bondgenootschappen" en compromissen tot de Kleinburgers en Kleinboeren te beperken; d.w.z. alleen tot die lagen die historisch voor de burger-lijke revolutie in Rusland gemobiliseerd konden worden.

30. De tweeklassenbasis van de bolsjewistische politiek komt op groote schaal tot uiting in de tactische leus van de "democratische dictatuur van arbeiders en boeren" die in 1905 tot algemeene richtlijn van de bolsjewistische politiek werd gemaakt, en die nog de illusie van een soort parlementarische dictatuur zonder bourgeoisie in zich droeg.

- 7 -

de tactiek van de naar de macht strevende bolsjewistische organisaties is Jacobijnsch: het oprepen van alle maatschappelijk bruikbare middelen en krachten om de absolutistische tegenstanders te doen vallen, waarvoor alle methoden die succes beloven worden gebruikt. Onderhandelen en verdragen sluiten met elke maatschappelijke kracht die, zelfs voor de kortste tijd en het onbeduidendste onderdeel van de strijd kan worden benut. Tenslotte is de grondgedachte van de bolsjewistische organisatie Jacobijnsch: het scheppen van een krachtige organisatie van beroepsrevolutionairen, die een militair gedisciplineerd en volgzzaam werktuig van een oppermachtige leiding is en blijft.

22. Theoretisch heeft het bolsjewisme in geen enkel opzicht een eigen ideologie, die als afgerond geheel zou kunnen worden beschouwd. Het heeft veelmeer de methode van het beschouwen van de klassen van het Marxisme overgenomen en aan de omstandigheden van de Russische Revolutie aangepast, d.w.z. zijn inhoud, met behoud van de Marxistische begrippen, grondig veranderd.

23. Als zelfstandige ideologische arbeid van het bolsjewisme moet men beschouwen de verbinding die het legde tusschen zijn politieke theorie en het filosofisch materialisme. Als radikale voorvechter van de burgerlijke revolutie valt het bolsjewisme op de radikale filosofische ideologie van de burgerlijke revolutie aan, en maakt hem tot het dogma van zijn wereldbeschouwing. Het steunen op het filosofisch materialisme gaat gepaard aan een steeds verder gaande terugval in het filosofische idealisme, dat de politieke praktijk tenslotte als een gevolg van het handelen der leiders beschouwt.

24. De bolsjewistische organisatie kwam voort uit de sociaaldemocratische kringen van intellectuele revolutionairen en groeide, door fractiestrijd, splitsing en nederlagen heen, uit tot een leidersorganisatie waarvan de sleutelposities in handen van de kleinburgerlijke intelligentie waren.

Hij bouwde zich, gedreven door de altijd durende illegale situatie uit tot een politieke organisatie met een militair karakter, waarvan het stuttende geraamte door de beroepsrevolutionairen werd gevormd. Alleen met een zoo stevig leidersinstrument kon de bolsjewistische tactiek doorgezet en de historische taak van de revolutionairen intelligentie van Rusland vervuld worden.

25. De bolsjewistische tactiek, die diende om het traagstuk van de vorovering van de macht door middel van de organisatie op te lossen, vertoonde in het bijzonder tot October 1917 een enorme innerlijke geslotenheid. Zijn voortdurende uiterlijke wijzigingen waren in de grond niets anders dan de voortdurende aanpassing aan veranderde toestanden en gewijzigde verhoudingen van de krachten tusschen de klassen onderling.

Volgens het beginsel van de absolute ondoorgeschoothoud van het middel aan het doel werd de tactiek zelfs op de schijnbaar fundamentele punten gewijzigd, zonder ook maar enigszins met de ideologische invloed op de door hem geleide klassen rekening te houden. Het was de voortdurende taak van de functionarissen de "massa's" ledere wending te doen begrijpen.

/gevoerd

VI. Het bolsjewisme en de arbeidersklasse.

33. Het bolsjewisme heeft de historische taak van de burgerlijke revolutie in het feodalistisch-kapitalistische Rusland met behulp van het actieve strijdwapen proletariaat volbracht. Het heeft zich tegelijkertijd de revolutionaire theorie van de arbeidersklasse toegeëigend en in overeenstemming met zijn doeleinden omgevormd. Het "Marxisme-Leninisme" is geen Marxisme, maar een vereniging van de aan de doeleinden van de burgerlijke revolutie in Rusland aangepaste Marxistische terminologie met de sociale inhoud van de Russische revolutie. Deze theorie wordt in handen van het bolsjewisme, hoewel hij het middel is om de structuur en de doelstellingen der klassen van Rusland te ontleden, tegelijk het middel om de werkelijke klasseninhoud van de Russische revolutie te versluieren. Achter de Marxistische begrippen en leuzen verbergt zich de inhoud van een burgerlijke revolutie, die door de vereenigde arbeid van het socialistische georiënteerde proletariaat en de aan het privaat bezit gebonden boeren onder leiding van de revolutionaire kleinburgerlijke intelligentie en tegen het czaristische absolutisme, de landadel en de bourgeoisie in moest worden doorgezet.

34. Achter de bolsjewistische opvatting van de rol van de partij in de arbeidersklasse verbergt zich de absolute aanspraak die de revolutionaire, kleinburgerlijke, Jacobijnsche intelligentie op het leiderschap maken. De kleinburgerlijke intelligentie kon zijn organisatie alleen door gebruik te maken van de proletarische krachten tot een actief revolutionair strijdwapen maken. Daarom werd de in wezen Jacobijnsche partij proletarisch genoemd. Het ondergeschikt maken van de strijdende arbeidersklasse aan de kleinburgerlijke leiding wettvaardigde het bolsjewisme met de theorie van de "voorroede" van het proletariaat, die het in de praktijk tot de grondstelling uitwerkte: "de partij belichaamt de klasse". De partij is dus niet het werktuig van de arbeidersklasse, maar de arbeidersklasse het werktuig van de partij.

35. De noodzakelijkheid om de bolsjewistische politiek op de onderste klassen van de Russische maatschappij te grondvesten beschrijft het bolsjewisme met de stelling van het "klassenverband tusschen arbeiders en boeren" waarin volstrekt tegengestelde klassenbelangen op één lijn worden gesteld.

36. Het vorderen van de onvoorwaardelijke leiding over de boeren bemantelt het bolsjewisme met de stelling van de "hegemonie van het proletariaat in de revolutie". Daar het proletariaat op zijn beurt door de bolsjewistische partij wordt beheerscht, betekent de "hegemonie van het proletariaat" de hegemonie van de bolsjewistische partij en haar aanspraak op het beheerschen der beide klassen van de Russische revolutie.

37. Zijn meest volkomen uitdrukking vindt de bolsjewistische eisch om over de rug der twee klassen zich van de maatschappelijke macht meester te maken in de bolsjewistische opvatting over de "dictatuur van het proletariaat". Gecombineerd met de opvatting van de bolsjewistische partij als absolute leidersorganisatie van de klasse, is de

Hij werd later vervangen door de leus van het "klassenverbond tusschen arbeiders en boeren". Achter deze formules was niets anders verborgen dan de noodzakelijkheid om deze beide klassen voor de machtspolitiek van het bolsjewisme in beweging te brengen.

31. De leuzen van ieder oogenblik, waaronder de beide voor de Russische revolutie de doorslag gevende klassen, uitgeande van hun tegen-gestelde economische belangen moesten worden gemobiliseerd, waren onvoorwaardelijk en geheel onderworpen aan en gericht op het doel: de krachten van deze klassen uit te buiten. Teneinde de boeren in beweging te brengen, stelden de bolsjewiki reeds omstreeks 1905 de leuze van de "radicale onteigening van het grootgrondbezit door de boeren" op. Deze leus kon door de boeren als een oproep om het grootgrondbezit onder de kleinboeren te verdeelen worden opgevat. Toen de bolsjewiki de aandacht op de reactionaire inhoud van de bolsjewistische agrarische leuzen vestigden, beduidde Lenin hen, dat de bolsjewiki zich zelfs niet in het minst aan banden gelegd hadden met betrekking tot de vraag wat met de onteigende grond moest gebeuren. Dat te regelen, zou de taak van de sociaaldemocratische politiek in de bedoelde situatie zijn. De leus tot overname van het land der grootgrondbezitters door de boeren had dus een uitgesproken demagogisch karakter, maar raakte het doorslaggeven-de punt in de belangen der boeren. Op een dergelijke wijze hebben de bolsjewiki ook leuzen op de arbeiders losgelaten, zoals b.v. die van de raden. Beslissend voor hun tactiek was alleen het oogenblikkelijke resultaat van een leus, die volstrekt niet als een principieele ver-plichting van de partij tegenover de massa's werd beschouwd, maar als propagandistisch middel van een politiek, die het grijpen van de macht door de organisatie als uiteindelijk doel heeft.

32. In de periode van 1906 - 14 heeft het bolsjewisme door de combinatie van de legale en illegale arbeid de tactiek van het "revolu-tionnaire parlementarisme" ontwikkeld. Deze tactiek was in overeenstem-ming met de positie van de burgerlijke revolutie in Rusland. Met zijn hulp lukte het, de dagelijkse guerilla tusschen arbeiders en ozarisme en boeren en ozarisme in de groote lijn van de voorbereiding van de burger-lijke revolutie onder de Russische verhoudingen in te voegen, doordat elk onderdeel van het parlementaire werk van de Russische sociaaldemo-cratische tongevolge van de ozaristische dictatorialen politiek een burger-lijk-revolutionair karakter had. In hun tactiek van het "revolutionair parlementarisme" hebben de bolsjewiki de politiek van de mobilisatie van de beide doorslag gevende klassen van de Russische revolutie in gewijzigde situatie tusschen de revolutie van 1905 totaan de wereldoorlog van 1914 voortgezet en de Doema als tribune voor hun propaganda onder de arbeiders en boeren gebruikt.

formule van de proletarische dictatuur niets anders dan de formule voor de heerschappij der Jacobijnsch-bolsjewistische organisatie. Zijn klassen-inhoud wordt verder volkomen teniet gedaan door de bolsjewistische definitie van de dictatuur van het proletariaat als het "klassenverbond tusschen arbeiders en boeren onder de hegemonie van het proletariaat". (Stalin en het program van de Komintern) De Marxistische grondstelling van de dictatuur van de arbeidersklasse wordt door het bolsjewisme veranderd tot de grondstelling van de beheersching van twee klassen door de Jacobijnsche partij.

33. Het burgerlijk karakter van de bolsjewistische revolutie wordt door hen zelf onderstreept in de door hen weer levend gemaakte leus van de "volksrevolutie" d.w.z. van de gemeenschappelijke strijd van verschil-lende klassen van een volk in een revolutie, die de typische leus is van elke burgerlijke revolutie, die onder kleinburgerlijke leiding, kleinburgerlijke boeren en proletarische massa's voor haar klassedoel-einden in beweging brengt.

34. Vergelijken bij de strijd voor de macht van de organisatie over de revolutionaire klassen wordt elke democratische houding van het bolsjewisme niets dan een tactische zet. Dat heeft het voor alles in het vraagstuk van de arbeidersdemocratie in de raden bewezen. In de eerste plaats heeft de Leninistische leus van Maart 1917: "Alle macht aan de raden", het typische tweeklassenkenmerk van de Russische revo-lutie, want de raden waren "arbeiders-boeren- en soldaten- (d.i. weer boeren-raden)". Overigens was de leus echter slechts tactiek. Hij werd door Lenin bij de Februari-revolutie opgesteld, omdat hij de "vreed-zame" overgang van de heerschappij van de sociaal-revolutionaire mensjewistische coalitie op de bolsjewiki, door hun groeiende invloed op de raden, scheen te waarborgen. Toen na de nederlaag van de Juli-demonstratie de invloed van de bolsjewiki op de raden afnam, gaf Lenin de raden-parolen tijdelijk prijs, en eischte de organisatie van andere organen van de opstand. Eerst toen tongevolge van de Kornilowputsch de bolsjewistische invloed in de raden weer sterk groeide, nam de partij van Lenin de raden weer op. Doordat de bolsjewiki de raden voornamelijk als organen van de opstand beschouwden, in plaats van als organen van de zelfheerschappij van de proletarische klasse, toonden zij opnieuw, dat voor hen de raden slechts betoekenis hebben als werktuig, met behulp waarvan hun partij de macht aan zich trekt. Praktisch heeft het bolsjewisme dat niet alleen met de organisatie van de Sowjet-staat na de verovering van de macht bewezen, maar ook in het bepaalde geval van het bloedige moerslaan van de opstand van Kroonstad. De landbouw kapitalistische oischoon van deze opstand werden door de N.E.P. vervuld, en zijn proletarisch-democratische achter in stroomen arbeidersbloed geemoord.

40. De strijd om de vaard van de functie der Russische raden leidde reeds in het jaar 1920 tot de vorming van een over het geheel nog zwakke werkelijk communistische strooming in de Russische partij. De arbeiders-oppositie (Utjanikow) wilde de radendemocratie voor de arbeidersklasse doorvoeren. Hij werd, zoals later elke ernstige oppositie in deze rich-ting, door middel van tuchthuis, verbanning en fusioering uitgeroeid.

Het radenprogramma dezer arbeidersoppositie echter blijft het historische begin van een zelfstandige proletarisch-communistische beweging tegen het bolsjewistische regime.

41. Door het uitgangspunt van de beheersching en leiding der arbeiders door de bolsjewistische partij is de houding van de bolsjewiki tegenover het vakvereenigingsvraagstuk eveneens bepaald. In Rusland hebben ze de vakvereenigingen door ze praktisch in de staat in te schakelen, ze te militariseren en ze tot dwangmiddelen te maken, het karakter van arbeidersorganisaties geheel ontnomen. In de andere landen hebben ze in laatste instantie de bureaucratische reformistische vakvereenigingsorganisaties beschermd en in plaats van hun vernietiging de "verovering" van het apparaat gepropageerd. Ze waren de verbitterde tegenstanders van het denkbeeld der revolutionnaire bedrijfsorganisaties, daar deze de proletarische democratie belichamen. Ze streeden voor de verovering of wederoprichting van organisaties der centralistische bureaucratie, die ze vanuit hun commandoposten dachten te beheerschen.

42. Als leidersbeweging van de Jacobijnsche dictatuur heeft het bolsjewisme in al zijn trappen van ontwikkeling consequent de gedachte van de zelfheerschappij der arbeidersklasse betreden en de onderwerping van het proletariaat aan de bureaucratische organisatie verlangd. In de strijd die in de vooroorlogstijd over het organisatievraagstuk binnen de 2de Internationale werd gevoerd, was Lenin een hevige en fanatieke tegenstander van de communistische Rosa Luxemburg, en beriep zich uitdrukkelijk op de centristische Kautsky, die zijn klasseverraderlijke basis tijdens en na de wereldoorlog volkomen blootlegde. Het bolsjewisme heeft reeds toen, evenals in de heele volgende tijd bewezen, dat het aan de vraagstukken van de ontwikkeling van het bewustzijn en de klassewijze organisatie van het proletariaat niet alleen geen aandacht schenkt, maar elk theoretisch en praktisch begin van een werkelijke klasseorganisatie en klassepolitiek met alle middelen bestrijdt.

VII. De bolsjewistische revolutie.

43. Het bolsjewisme heeft de revolutie van Februari 1917 de burgerlijke, en die van October 1917 de proletarische revolutie van Rusland genoemd, teneinde zijn later regime voor proletarische klasseheerschappij en zijn economische politiek voor socialisme te kunnen uitgeven. De onzinnigheid van deze splitsing van de revolutie van 1917 wordt alleen reeds duidelijk door de opmerking, dat dan een ontwikkeling van 7 maanden voldoende zou zijn geweest, om de economische en sociale voorwaarden voor de proletarische revolutie te schoppen in een land dat juist in het proces van zijn burgerlijke revolutie was getreden, d.w.z. een heele economische en sociale ontwikkelingsreep van tenminste tientallen jaren eenvoudig over te slaan. In werkelijkheid is de revolutie van 1917 een volstrekt een geheel vormend proces van sociale horgroepering, dat met de ineenstorting van het czarisme zijn openlijke loop begint, en met de zegerijk gewapende opstand der bolsjewiki op 7 November zijn beslissend hoogtepunt bereikt. Dit geweldige proces van horgroepering is het proces van de burgerlijke revolutie in Rusland onder de historisch gegroeide, bijzondere Russische verhoudingen.

44. In dit proces grijpt de partij van de revolutionnaire Jacobijnsche intelligentia, gedragen door de beide sociale golven van de agrarische en de proletarische massaopstand de macht, en zet op de plaats van de vernietigde heerschappijdriehoek, czarisme-feodale adel-bourgeoisie, de nieuwe heerschappijdriehoek, bolsjewisme-boerenklasse-arbeidersklasse.

Zoodra het staatsapparaat van het czarisme over de beide bezittende klassen zelfstandig heerschte, begon het nieuwe staatsapparaat van het bolsjewisme zich boven zijn tweeklassenbasis uit zelfstandig te maken. Rusland trad uit het stadium van het czaristische absolutisme in het stadium van het bolsjewistische absolutisme.

45. De politiek van de bolsjewiki brengt het tot de hoogste graad van beheersching der maatschappelijke krachten in het tijdperk van de Russische revolutie. Het toppunt van hun revolutionnaire tactiek wordt bereikt bij de voorbereiding en uitvoering van de gewapende opstand. Het vraagstuk van de geweldadige opstand werd voor de bolsjewiki tot het vraagstuk van de exacte, tot op het tijdstip bepaalde, planmatige militaire actie, waarvan de bolsjewistische partij met zijn militaire formaties het hoofd en de drijvende en richtende kracht is. Opvatting, voorbereiding en uitvoering van de gewapende opstand door de bolsjewiki dragen het duidelijke stempel van de in de Russische revolutie wederom alleen mogelijke politiek van de Jacobijnsche samenzwering, d.w.z. van de opstand onder de bijzondere voorwaarden van het doorvoeren van de burgerlijke revolutie tegen de bourgeoisie in.

46. Het eigenlijke karakter van de bolsjewistische revolutie als burgerlijke revolutie openbaart zich in de economische parolen van deze revolutie zelf. Met betrekking tot de boerenmassa's stonden de bolsjewiki op de meest radikale wijze de eis van het gewelddadige inbeslag-nemen van de landheerlijke grond en goederen door de spontane actie van de naar land dorstende kleinboeren voor. Ze gaven in de praktijk van hun landbouwpolitiek en hun boerenleuzen (vrede en land) volkomen uitdrukking aan het belang van de om de waarborging van het kleinprivatbezit en dus op kapitalistische grondslag ~~strijdende~~ strijdende boeren, en waren zodoende in het landbouwvraagstuk onvoorwaardelijke strijders voor de kleinkapitalistische, dus niet voor de socialistisch-proletarische belangen, gericht tegen het feodale EN K A P I T A L I S T I S C H E grootgrondbezit.

47. De economische eischen van de bolsjewistische revolutie hadden echter ook met betrekking tot de arbeiders een socialistische inhoud. Lenin wees meermalen met groote scherpte het mensjewistische verwijt af, dat het bolsjewisme een utopische politiek voorstond van socialisatie van de productie in een land dat de voorwaarden hiertoe niet bezat. De bolsjewiki verklaarden, dat het in de revolutie in het geheel niet om de socialisatie van de bedrijven ging, maar om de controle over de productie door de arbeiders. De leus van de controle over de productie diende de poging, het kapitalisme als kracht tot technische en economische organisatie van de productie in stand te houden, maar het zijn uitbuitingskarakter te ontnemen. Duidelijker dan in de leus van de controle over de productie kon het burgerlijke karakter van de bolsjewistische revolutie en de bolsjewistische zelfbepooring tot dit burgerlijk-

economisch karakter, in tegenstelling tot de bolsjewistische interpretatie van het resultaat van de omwenteling van 1917 zeker niet tot uiting worden gebracht.

48. De druk van de in beweging gekomen arbeidersmassa's aan de eene, de sabotage van de onttroonde ondernemers aan de andere kant, dreef echter de industriële economische politiek van het bolsjewisme verder tot aan de overname van de industriële productiewerkplaatsen door de nieuwe staatsbureaucratie. Lenin noemde de staats-economie, die in het heele tijdperk van het oorlogsocialisme door louter organisatie verstatte (Glavkisme) s t a a t s k a p i t a l i s m e . Het aanduiden van de bolsjewistische staats-economie als socialistisch is het product van het tijdvak van Stalin.

49. Lenin zelf heeft echter van de socialisatie van de productie geenn principieel andere voorstelling gehad, dan die van een bureaucratisch geleide staats-economie. Voorbeeld voor de socialistische organisatie waren voor hem b.v. de Duitse oorlogs-planhuishouding of de post, d.w.z. uitgesproken bureaucratisch, centralistisch, van boven af geleide economie-organisaties. Hij zag slechts de technische, maar niet de proletarische, maatschappelijke kant van het socialisatievraagstuk. Evenzoo steunde Lenin en met hem het heele bolsjewisme op de socialisatie-denkebeelden van de centrisme Hilferding, die in zijn "Finanzkapital" het geïdealiseerde beeld van een door en door georganiseerd kapitalisme had geschilderd. Het bolsjewisme is aan het werkelijke van de bedrijven en socialisatie der productie, d.w.z. van de overname van de bedrijven en de organisatie van de economie door de arbeidersklasse en zijn klasse-organen, de economische raden, volkomen voorbijgegaan. Het moest daar aan voorbijgaan, omdat de Marxistische gedachte van de associatie der vrije en gelijke producenten recht tegengesteld is aan het wezen van de heerschappij van de Jacobijnsche organisatie, en omdat Rusland de sociale en economische voorwaarden voor het socialisme niet kon aanwijken. Het socialisatiebegrip van de bolsjewiki is daarom niets dan het begrip van een door de staat overgenomen, en door zijn bureaucratie van buiten en van boven af geleide kapitalistische economie. Het bolsjewistische socialisme is staatskapitalisme.

VIII. Het internationalisme der bolsjewiki en het nationale vraagstuk.

50. De bolsjewiki hebben gedurende wereldoorlog met de leus van de "omzetting van de imperialistische wereldoorlog in een consequent internationalistisch burgeroorlog" een punt ingenomen, zich dus schijnbaar als consequente Marxisten gedragen. Hun revolutionair internationalisme werd echter precies zoo door hun tactiek in de strijd voor de Russische revolutie bepaald, als b.v. later hun frontverandering in de N.E.P. in Rusland zelf. Het beroep van het bolsjewisme op de internationale arbeidersklasse was slechts de conekant van een brood opgezette politiek, die diende om een internationaal steun te geven aan de Russische revolutie.

de boereninternationale als organisatie van de bolsjewistische steun van de Oostaziatische boerenvolken. De laatste leidende gedachte van de wereldrevolutie, waarin de internationale Europeesch-Amerikaansche proletarische en de nationale, in de eerste plaats Oostaziatische boerenrevolutie, onder de straffe leiding van Moskou, tot een nieuwe internationale eenheid van bolsjewistische wereldpolitiek moest worden samengesmeed. Het begrip "wereldrevolutie" heeft voor de bolsjewiki dus een heel andere klasseinhoud. Het heeft met de gedachte van de internationale proletarische revolutie niets meer gemeen.

55. De internationale politiek van de bolsjewiki was dus daarop uit, om onder gelijktijdig gebruik maken van de proletarische en de agrarische burgerlijke revolutie, de Russische revolutie op wereldmaatschappij te herhalen en de leiding van de Russische bolsjewistische partij tot bevelvoerder over een wereldbolsjewistisch stelsel ter samenvoeging van communistisch-proletarische en kapitalistisch-agrarische belangen te maken. Deze politiek was in zooverre positief als hij de bolsjewistische staat door de voortdurende verontrusting der kapitalistische staten voor de imperialistische invasie heeft gevrijwaard en hem tijd heeft gegeven zich langzamerhand volgens de kapitalistische methode handelsbetrekkingen, economische verdragen en militaire nietaanvalsverdragen binnen het wereldimperialistische stelsel te verschaffen. Hij heeft Rusland de mogelijkheid van de ongestoorde nationale op- en uitbouw van zijn eigen binnenlandsche positie gegeven. Negatief was de internationale twee-frontenpolitiek van het bolsjewisme in zooverre als hij aan beide zijden tot het mislukken van de poging tot het overdragen van de actief bolsjewistische politiek op wereldmaatschappij heeft geleid. Het experiment van de boereninternationale is door de slagen van de nederlagen van de bolsjewistische politiek in China volkomen mislukt. De 3e internationale is na de erbarmelijke ineenstorting van de Duitse communistische partij geen factor meer voor de bolsjewistische wereldpolitiek. De gigantische poging om de bolsjewistisch-Russische politiek op wereldmaatschappij over te dragen is historisch mislukt. Daarmee is de nationale Russische afgrenzing van het bolsjewisme eveneens historisch bewezen. In ieder geval heeft het experiment van de internationale bolsjewistische machtspolitiek ruimte en tijd geschapen voor het zich terugtrekken van het bolsjewisme op zijn nationaal-Russische positie en het zich instellen op de kapitalistisch-imperialistische methoden van internationale politiek. Theoretisch vond deze terugtocht zijn uitdrukking in de formule van het "socialisme in één land" waardoor het begrip "socialisme" zijn internationale strekking werd ontnomen, nadat de praktijk van de Russische economie het reeds van te voren van zijn proletarische klasseinhoud beroofd en tot een eyengood bij het reformisme en in de bewegingen van het kleinburgerlijk fascisme te vinden vormgeving van staatskapitalistische tendensen had gemaakt.

56. Het is, waar we de praktische resultaten van 15 jaar politiek van de bolsjewistische staat en de bolsjewistische internationale voor ons zien feitelijk zonder betekenis, of Lenin in de maand waarin de Komintern werd opgericht en daarvoor nog een andere voorstelling van deze bolsjewistische internationale heeft gehad of niet. In de praktijk heeft het bolsjewisme met zijn theorie van het "zelfbeschikkingsrecht der naties"

De andere kant was de politiek van en de propaganda voor de "nationale zelfheerschappij" der volkeren, waarin het klassestandpunt nog meer dan in het begrip "volksrevolutie", terwille van een algemeen beroep op alle klassen werd opgegeven.

51. Dit tweezijdige "twee-klassen internationalisme" der bolsjewiki is het gevolg van de internationale situatie van Rusland en van zijn revolutie. Het ligt geografisch en sociologisch tusschen de beide centra van het imperialistisch wereldstelsel in. In Rusland, het kruispunt der actief imperialistische en passief koloniale tendensen van het wereldkapitaal, viel dit stelsel uiteen. De reactionaire klassen van Rusland bewezen niet in staat te zijn het weer samen te voegen, zooals hun beslissende nederlaag in de Kornilow-putsch en later in de periode van de burgeroorlog heeft aangetoond. Het eenige gevaar dat de Russische revolutie bedreigde was het gevaar van het ingrijpen van de imperialistische machten. Slechts de militaire invasie van het imperialistische kapitaal kon het bolsjewisme neerslaan en de in het wereldstelsel van de imperialistische uitbuiting tegelijk als werktuig en als uitbuitingsobject dienende ozarisme weer herstellen.

Het vraagstuk van de actieve verdediging van het bolsjewisme tegen het wereldimperialisme bestond dus daarin, in de centra van zijn macht zelf de aan val op hem te richten. Dat gebeurde door de tweezijdige internationale politiek van het bolsjewisme.

52. In het standpunt van de internationale proletarische revolutie propageerde het bolsjewisme de aanval van het met zijn revolutie te verbinden internationale proletariaat op de haard van het wereldimperialisme in de hoogkapitalistische landen. In de politiek van het "zelfbeschikkingerecht van de naties" propageerde het bolsjewisme de aanval van de onderdrukte boeren en volken van het verre Oosten op het koloniale centrum van het wereldimperialisme. In een op geweldige vooruitzichten gebaseerde tweeledige internationale politiek trachtte het bolsjewisme de proletarische en agrarische greep van zijn revolutie in het internationale gebied van het wereldkapitalisme te verbreiden.

53. De verhouding van het bolsjewisme tot het "nationale vraagstuk" is in de praktijk dus niet alleen een hulpmiddel van de burgerlijke revolutie van zijn land, die met behulp van de uitgebuite nationale instellingen van de van vele kanten onderdrukte boerenmassa's en volkeren van het Russische rijk het ozarisme wilde verslaan. Hij is tegelijkertijd het boereninternationalisme van een burgerlijke revolutie, die in het tijdperk van het imperialisme werd voltrokken en die zich slechts door een internationaal georiënteerde, onrust verwekkende tegenpolitiek uit de mazen van het internationale imperialistische hoogkapitalistische net kon vrijhouden.

54. Het bolsjewisme heeft getracht om als werktuigen van de bolsjewistische leiding voor deze internationale steunpolitiek van de op nationale Russische bodem voltrokken burgerlijke revolutie, twee internationale organisaties te scheppen. De 3e Internationale als organisatie van de steun der arbeidersmassa's van de hoogkapitalistische landen, en

de tendenzen van een wereldbolsjewistische machtspolitiek ontwikkeld. Het heeft er bovendien door de Komintern in beslissende mate toe bijgedragen, dat het Europeesche proletariaat zich niet tot het peil van een revolutionair communistisch inzicht kon verheffen, maar in het moeras van zijn door het bolsjewisme opnieuw herleeft en met revolutionaire frazen doorspekte reformistische voorstellingen gevangen bleef. Zoodat het ertoe gekomen, dat het begrip van het "Russische vaderland" tot de spil van alle politiek der bolsjewistische partijen werd, terwijl voor het proletarische communisme de internationale arbeidersklasse het middelpunt van alle internationale oriënteringen staat.

IX. Het met de staat vergroeide bolsjewisme en de Komintern.

57. De oprichting van de Sowjet-staat was de oprichting van de heerschappij der partij van het bolsjewistische Machiavellisme. De sociologische basis van de boven de klassen zelfstandig geworden - en de nieuwe sociale laag van de bolsjewistische bureaucratie scheppende - bolsjewistische staatsmacht, werd gevormd door het Russische proletariaat en de Russische boeren. Het Russische proletariaat, gebonden door middel van de dwang-vakvereenigingen en de terreur van de Tsjeka, vormde de basis van de bolsjewistische bureaucratische geleide staatseconomie. De boerenklasse daarentegen verborg en verbergt nog steeds in zijn rijen de privaatkapitalistische strekkingen van de Sowjet-economie. De Sowjet-staat werd in zijn binnenlandsche politiek voortdurend tusschen die beide strekkingen heen en weer gedreven. Hij heeft ze door organisatorische geweldmethoden zoals de vijfjarenplan-politiek en de collectivisatie onder dwang trachten te overwinnen. In de praktijk heeft hij echter alleen onder ondragelijke overbelasting van de krachten der arbeiders en boeren de economische moeilijkheden doen stijgen tot op het punt waar een uitbarting der economische tegenstellingen dreigt. Het experiment van de bureaucratische staats-plannishouding van het bolsjewisme kan zeker niet als geheel geslaagd worden beschouwd. De Rusland bedreigende groote internationale evenwichtsverstoringen moeten de tegenstellingen in zijn economisch stelsel toespitsen en kunnen de ineensstorting van het nog steeds gigantische economisch pogen in hoge mate bespoedigen.

58. Het binnenlandsch karakter van de Russische economie wordt bepaald door de volgende kenmerken: Hij berust op de grondslag der warenproductie. Hij wordt geleid met de kapitalistische rentabiliteit als uitgangspunt. Hij vertoont een uitgeproken kapitalistisch ontloonnings- en aandrijversstelsel. Hij heeft de geraffineerdheden van de kapitalistische rationalisatie op de spits gedreven. De bolsjewistische economie is een staatsproductie met kapitalistische methoden.

59. Deze staatsproductie produceert met de productie gelijktijdig meerwaarde, die in de grootst mogelijke hoeveelheid uit de arbeiders wordt geperst. De Russische staat bezit weliswaar geen klasse van menschen, die individueel of direct vruchtgebruik kers van deze meerwaarde productie zijn, maar hij neemt deze meerwaarde als bureaucratisch parasitair apparaat in zijn geheel op. Behalve voor zijn eigen, zeer kostbare instand-

Handhaving van de absolute staatsmacht met alle middelen.

houding gebruikt hij de geproduceerde meerwaarde voor de uitbreiding van de productie en het afdoen van de buitenlandse verplichtingen van de staat. De economisch parasitaire laag van de heerschende bureaucratie is vruchtgebruiker van de door de Russische arbeiders geproduceerde meerwaarde. De Russische staatseconomie is dus een winstproductie en een uitbuitingseconomie. Hij is een staatskapitalisme onder de historische, op zichzelf staande verhoudingen van het bolsjewistische regime en vertegenwoordigt dus een ander en hoger type van de kapitalistische productie dan de grootste en meest ontwikkelde landen kunnen aanwijzen.

60. Dit feit van het bolsjewistische staatskapitalisme plaatst het vraagstuk van de bevrijding van het Russische proletariaat opnieuw op de voorgrond. De nieuwe proletarische revolutie in Rusland tegen de bolsjewistische bureaucratie en zijn staat, en tegen de kapitalistische tendensen nastrevende boeren, kan alleen in verbinding met een nieuwe proletarische revolutie in de groote kapitalistische staten plaats vinden. Hij is even onvermijdelijk als deze zelf vooral nu de periode van het bolsjewistische staatskapitalisme en zijn krachtige industrialisatie-politiek zijn vooruitzichten in hoge mate hebben verbeterd.

61. De buitenlandse politiek van de Sowjet-unie werd onderworpen aan het uitgangspunt: de verzekering van de machtspositie van de bolsjewistische partij en het door hem beheerschte staatsapparaat. Op economisch gebied streefde de Russische regering om steun voor zijn met de grootste inspanning doorgezette industriële opbouw. De isolatie van de economie van Sowjet-Rusland was oorzaak van een krachtige politiek, strekkende om de gedwongen autarkie van het land op te heffen met behoud van de controle-inrichting van het monopolie van de buitenlandse handel. Economische- en handelsverdragen, concessie- en omvangrijke creditovereenkomsten herstelden de verbanden tusschende Russische staatseconomie en de kapitalistische wereldproductie en zijn markten, waar Rusland zich gedeeltelijk als een omstreden afnemer, gedeeltelijk als een belangrijke concurrent inschakelde. Aan de andere kant dwong de politiek van de economische aansluiting aan het wereldkapitaal de Sowjetregering tot het onderhouden van vriendschappelijke en vreedzame betrekkingen met de kapitalistische machten. De nog steeds gepropageerde principes van een bolsjewistische wereldpolitiek werden opportunistisch aan het maakte handelsverdrag onderworpen. De meeste buitenlandse politiek van de Russische regering kreeg het stempel van een typisch kapitalistische diplomatie en maakte daarmee definitief op internationaal gebied de bolsjewistische praktijk van de theorie los.

62. In het middelpunt van de buitenlandse politieke propaganda der Komintern stelde het bolsjewisme de - aan het gecompliceerde verloop van de imperialistische belangentegenstellingen met zijn voortdurend veranderende groeperingen in de verste verte niet beantwoordende - bewering van de "imperialistische omsingeling van de Sowjet-Unie".

Het trachtte het internationale proletariaat voor zijn binnenlandse politiek te gebruiken door een gedeeltelijk parlementarische en putschistische politiek van de communistische partijen om de kapitalistische staten van binnen uit te verontrusten en daardoor de diplomatieke en economische positie van de Sowjet-Unie te versterken.

63. De tegenstellingen tusschen de Sowjet-Unie en de imperialistische wereldmachten leidden tot de ideologische tegenpropaganda van de Komintern onder de leuzen: "Dreigende oorlog tegen de USSR!" "Verdedigt de Sowjet-Unie!" Doordat deze tegenstellingen tegenover de arbeiders eehoudig steeds als de eenige en beslissende van de wereldpolitiek werden voorgesteld, werd hen de kijk op de werkelijke buitenlandse politieke verhoudingen ontnomen. De aanhangers van de communistische partijen werden voor alles tot blinde en opportunistische verdedigers van de Sowjet-Unie gemaakt terwijl het feit, dat de Sowjet-Unie sinds lang tot een met de kapitalistische mogendheden gelijkwaardige factor in de imperialistische wereldpolitiek was geworden voor hen werd verdoezeld.

64. Het voortdurend verkondigen van het schrikparool van de voor de deur staande oorlog van de vereenigde imperialistische staten tegen de U.S.S.R. diende in de binnenlandse politiek ter rechtvaardiging van de verscherpte militarisatie van de arbeid en van het hooger opschreeven van de druk op het Russische proletariaat. Tegelijkertijd echter had en heeft de Sowjet-Unie van het begin af aan er het allergrootste belang bij ieder oorlogseconflict met andere staten onvoorwaardelijk te vermijden. Het bestaan van de bolsjewistische regering hangt binnenlandse politiek in hoge mate af van het vermijden van alle buitenlandse politieke evenwichtsverstoringen en wel evengoed van militaire als van revolutionaire. De Komintern heeft daarom in zijn praktijk en in schrille tegenspraak met zijn oude theorieën en propaganda een politiek van sabotage van alle werkelijk revolutionaire proletarische ontwikkeling gevoerd en in de communistische partijen tamelijk openlijk de meening verbreid dat eerst de opbouw van de Sowjet-Unie moest zijn verzekerd, voor de proletarische revolutie in Europa verder kon worden gevoerd. Aan de andere kant heeft de Russische regering zich weliswaar krachtige prestigegebaren tegenover de imperialistische machten veroorloofd, maar is praktisch altijd voor hen gecapituleerd. De "verkoop" van de Mandjoerische spoorweg aan het Japansche imperialisme is een voorbeeld van de strijdloze capitulatie van de U.S.S.R. voor de kapitalistische imperialistische tegenstander. De overhaaste feitelijke erkenning van de Sowjet-Unie door de Vereenigde Staten op het zelfde oogenblik is er omgekeerd het bewijs voor, dat de imperialistische machten in het raam van hun door onderlinge tegenstellingen beheerschte belangpolitiek de factor Sowjet-Unie positief weten te waardeeren. Voor alles echter, heeft de Russische regering zijn afhankelijkheid aan het kapitalisme bewezen doordat hij bijzonder stevige economische handelsbetrekkingen met het Italiaansche fascisme en met Hitler-Duitschland heeft geopend en uitgebreid. De Sowjet-Unie treedt op als betrouwbare economische en daardoor ook als politieke steun van de meest reactionaire staten van de fascistische dictatuur in Europa.

65. De politiek van onvoorwaardelijke goede verstandhouding van de U.S.S.R. met de kapitalistische en imperialistische staten heeft niet alleen economische gronden. Hij is ook niet alleen een gevolg van zijn militaire relatieve zwakheid. De "vredespolitiek" van de U.S.S.R. wordt veelmeer door de binnenlandse situatie van het bolsjewisme gegarandeerd. Zijn bestaan als zelfstandige staatsmacht in Europa

Rusland zelf hangt daarvan af, of het hem gelukt het evenwicht tusschen de beheerschte arbeidersklasse en de boeren te bewaren. Ondanks het vorderen van de industrialisatie van het land is de positie van de Russische boer nog uiterst sterk. Ten eerste rust in zijn handen ondanks alle dwangpolitiek van boven nog altijd in 'hooge mate de beslissing' over de voedselvoorziening van het land. Ten tweede heeft de collectivisatie niet alleen de economische, maar ook de politieke macht van de nog steeds om privaat-bezit strijdende boerenklasse vermeerderd: Want "collectivisatie" beteekent collectieve aaneensluiting van boeren met privaatbezit met behoud van privaat-kapitalistische verrekenings- en verdeelingsmethoden. Ten derde eindelijk zou een oorlog met een nieuwe massawapening van de boeren de voorwaarden voor een hernieuwde geweldige boerenopstand tegen het bolsjewistische stelsel scheppen, evenals omgekeerd een revolutie van het Europeesche proletariaat een openlijke opstand ook van de Russische arbeiders waarschijnlijk zou maken. Om deze redenen is de politiek van goede verstandhouding van de Sowjet-regering met de imperialistische machten een levenskwesitie voor het bolsjewistische absolutisme.

66. De Komintern zelf werd tot een werktuig om de internationale arbeidersklasse voor de opportunistische doeleinden van nationale verheffing en de internationale volkshedpolitiek van de Russische staat. Zijn niet-Russische deelen ontstonden uit de aaneensluiting van de revolutionaire keurtroepen van het Europeesche proletariaat. Door gebruik te maken van de autoriteit van de bolsjewistische revolutie werd hem het organisatieprincipe en de tactiek van het bolsjewisme met de grootste onverantwoordelijkheid en onder onmiddellijke splitsingen opgedrongen. De E.K.K.L.-centrale op zijn beurt een werktuig van de leiding van de staatsbureaucratie van Rusland werd tot onbeperkt bevelvoerder over alle communistische partijen gemaakt en zijn politiek grondig van de werkelijke revolutionaire belangen van de internationale arbeidersklasse verryeemd. Revolutionaire frases en resoluties dienden om de contrarevolutionaire politiek van de Komintern en zijn partijen, die op hun bolsjewistische manier tot partijen van hetzelfde arbeidersbedrog en grenzelooze demagogie werden gemaakt, als dat de sociaaldemocratische partijen waren geworden - te bemantelen. Zoals het reformisme historisch beschouwd aan zijn organisatorische versmelting met het kapitalisme ten gronde ging, strandde de Komintern op zijn organisatorische gebondenheid aan de kapitalistische politiek van de Sowjet-Unie.

X. Het bolsjewisme en de internationale arbeidersklasse.

67. Het bolsjewisme is in principe zoowel als in tactiek en organisatie, beweging en methode van de burgerlijke revolutie in een overheerschend boerenland, dat om het feodalistisch-kapitalistische absolutisme te verslaan, het socialistisch georiënteerde proletariaat en de aan privaateigendom gebonden kapitalistisch georiënteerde boeren, onder de dictatoriale leiding van de Jacobinische intelligentsia tot de revolutionaire opstand tegen de absolute staat, feodalisme en bourgeoisie voerde, en in een groote uitbuitingsstrategie de tegengestelde

proletarische en agrarische klassebelangen met behulp van het klasseinzicht in de wetmatigheden van de maatschappelijke ontwikkeling samen-koppelde.

68. Het bolsjewisme is daarom als richtsnoer voor de revolutionaire politiek van het internationale proletariaat niet alleen ongeschikt, maar het is een van zijn zwaarste en gevaarlijkste belemmeringen. De strijd tegen de bolsjewistische ideologie, tegen de bolsjewistische partijkken en dus tegen alle politieke groepen, die het opnieuw in het proletariaat willen verankeren, is één van de eerste plichten in de strijd voor de revolutionaire heroriëntatie van de arbeidersklasse. Proletarische politiek kan slechts op de basis van de proletarische klasse en met behulp van de overeenkomstige methoden en organisatievormen worden ontwikkeld.

.....

Van de obligatieleening zijn per 1 April uitgeloot de nummers : 18, 27 en 7.

Vrijwillige bijdragen van 1 Febr.- 24 April 1934 :

H.M. te A. Fl.2.50; G. v R. te B. Fl.1.-; L.M. te A. Fl.1.-;
F.W. te Z. Fl.2.50; J.P. te Z. Fl.1.10; V. te Z. Fl.1.-; H.G. te
A. Fl.1.-; T. te A. ~~Fl.2.50~~ Fl.-.50; P.H.K. te A. 2.50;
H.M. te A. Fl.2.50; H.H. te A. Fl.-.50; B. te L. Fl.1.-; ~~XXXX~~
H.R.H. te B. Fl.5.-; K. te B. Fl.3.-; A. de B. te A. Fl.2.50;
S. v P. Fl.-.35; A. de B. te A. Fl.2.50; J.B. te H. Fl.1.-; M.A.
te N. Fl.1.35.

P. I. C.

PERSDIENST VAN DE GROEP VAN
INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst ver-
schijnt minstens één-
maal per maand.

Stuur ons uw vrijwillige
bijdrage.

Soc. Inst. Inst. Soc.
Amsterdam

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het
kapitalisme voert tot steeds
heviger crisissen, welke in
steeds groter werkloosheid en
telkens dieper ontwijking
van het productiesysteem hun
uitdrukking vinden. Waardoor
miljoenen arbeiders buiten de
productie staan en aan de uit-
hongerij zijn prijsgegeven.
De toenemende verarming en
de steeds groeiende onzekerheid

van bestaan dwingen de arbe-
dersklasse den strijd voor de
communistiche productiewijze
aan te binden. De groepen van
Internationale Communisten
wekken de arbeiders in dezen
strijd op, het beheer en de
leiding van productie en distri-
butie volgens algemeen gelden-
de, maatschappelijke regelen
ZELF ter hand te nemen, om
mee DE ASSOCIATIE VAN
VRIJE EN GELIJKE PRODU-
CENTEN te verwesenlijken.
De groepen van Internatio-

nale Communisten zien den
wezenlijken vooruitgang der
arbeidersbeweging in de ont-
wikkeling van het zelfbewust-
zijn der arbeiders. Daarom
plaatsen ze zich tegenover de
leiderspolitiek van de parie-
mentaire partijen en van de
vakbeweging en stellen de
leus:
ALLE MACHT AAN DE
ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HAN-
DEN VAN DE BEDRIJFS-
ORGANISATIES!

Zevende Jaargang No: 6
Mei 1934

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HANDE DER BEDRIJFSORGANISATIE'S!

HET HISTORISCH MATERIALISME.

De plaats, die de menselijke geest in het Historisch Mate-
rialisme inneemt, vormt het meest bestreden en minst begrepen punt
in deze leer. Dit ligt voor een deel wel aan de formuleering. Een
formuleering is een harde, preciese begripkombinatie, en zocals een
zuiver begrip nooit de rijke veelheid van de werkelijkheid kan weerge-
geven, zoo kan een formuleering nooit de veelzijdige samenhang in de
werkelijke wereld uitdrukken. Wie zich alleen aan de formuleering
houdt, kan in subtiële uitpluizing der begrippen, zonder het te be-
merken, steeds verder van de levende werkelijkheid afdwalen. Wie het
Historisch Materialisme wil kennen, moet steeds de formuleering be-
schouwen als korte regel om de betrekkingen in de werkelijkheid te be-
gripen.

Het Historisch Materialisme is in de eerste plaats een ver-
klaring, een opvatting van de geschiedenis, speciaal van haar groote
gebeurtenissen, de groote bewegingen der volken, de groote omkee-
ringen van de maatschappij. Al dit geschiedkundig gebeuren bestaat
uit handelingen van menschen, menschen die hun wereld veranderen of
trachten te veranderen. Waardoor werden zij gedreven? Verklaring
van de geschiedenis betekent dus verklaring van de drijfveeren, de
oorzaken, die de menschen deden handelen.

Dikwijls was het direkte nood, de hzoren groep van de honger,
de aan alle levende wezens eigen drift tot zelfbehoud. Hoe vaak is
het in de geschiedenis voorgekomen, dat de massa's door de honger
in opstand kwamen en zoo oenestoot gaven aan de revoluties! Maar
daarnaast komen ook andere motieven voor, die de klassen tot aktie
drijven en hun daden bepalen: algemeene, abstrakte, zoogenaamd
ideële motieven, die dikwijls tegen het direkte zelfbehoud en het
eigenbelang ingaan en tot geestdriftige zelfopoffering in staat
stellen. In de strijdende klassen leven diopere godachten en gevoe-
lens, algemeene opvattingen over wat goed is en noodig voor de we-
reld, ideeën en idealen, die in louzen kort samengevat worden; en
dozo bepalen voor hun eigen bewustzijn hun daden. Men geeft deze
motieven wel door allerlei algemeene benamingen weer: vrijheidszin,
vaderlandsliefde, behoudzucht, ontvredonheid, slaafshold, revolu-
tiogeest o.d. Maar het is duidelijk, dat dozo namen op zichzelf geen
verklaring geven.